

Ounasvaaran Hiihtoseura

Tukihakemus

Ounasvaaran Talvikisat 2023

1. Johdanto

Ounasvaaran legendaariset Talvikisat keräsivät aikoinaan kymmeniätuhansia katsojia Rovaniemelle. Kisat muistetaan edelleen yhtenä Suomen legendaarisimmista urheilutapahtumista. Vuosien varrella perinne pääsi hiipumaan. Legendaariset kisat päätettiin kuitenkin herättää eloon ja 1.-3.4.2022 järjestetyt Ounasvaaran Talvikisat toimivat mäkihypyn, yhdistetyn ja maastohiihdon SM-kisoina sekä Suomen Cupin finaaliiviikonloppuna.

Vuonna 1964 yli 36 000 ihmistä saapui katsomaan Ounasvaaralle muun muassa maastohiihdon 15 kilometrin olympiavoittaja Eero Mäntyranta. Vuonna 2022 saman matkan olympiavoittaja livo Niskanen ei kerännyt laduille aivan yhtä paljon katsojia, mutta viikonlopun aikana Ounasvaaralla nähtyä 4 500 katsojan lukumäärää voidaan pitää onnistuneena suorituksena.

Tapahtuma oli erittäin onnistunut ja keräsi latujen varteen siis kaikkiaan noin 4500 katsojaa. TV:n välityksellä kisoja seurasi parhaimmillaan yli 870 000 katsojaa, keskimääräisen katsojaluvun ollessa 500 000. Täten myös katsojaluvuilla mitattuna Ounasvaaran Talvikisoista voidaan puhua urheilun suur tapahtumana (esim. Viljanen 2010).

Kisat keräsivät erittäin hyvää palautetta niin katsojilta, urheilijoilta, huoltajilta kuin yhteistyökumppaneilta. Erittäin poikkeuksellisesti myös livo Niskanen kehui Rovaniemen latuja riittävän haastaviksi.

Hiihtoliiton suuntaan tapahtuma oli osoitus Rovaniemen hienoista olosuhteista ja OH:n seuraväen osaamisesta. Myös tulevien vuosien osalta viesti on selkeä: Rovaniemelle toivotaan vuosittain kovatasoisia kisoja.

Rovaniemeltä löytyy kaikkiaan 13 FIS-homologoitua hiihtorataa, joissa hyödynnetään eri variaatioissa monipuolisesti latuverkkoa. Homologointien yhteydessä sovittiin, että jatkossa Rovaniemelle myös haetaan ja täällä järjestetään merkittäviä kansainvälisen tason kilpailuja. Tahtotila tähän löytyy sekä seuran että Hiihtoliiton puolelta.

Järjestämiseen liittyy pakollisia kustannuksia, joiden kattaminen on tapahtumien jatkuvuuden näkökulmasta elinehto. Esimerkkeinä näistä kustannuksista ovat Hiihtoliiton järjestämislupamaksu eli televisioinnin kustannus, TD-maksut, voitelukontit, palkintorahat sekä tulospalvelu. Kaupungin tuki näiden pakollisten kustannusten kattamisessa on välttämätön.

Viime kevään positiivisten kokemusten myötä uskomme, että Ounasvaaran Talvikisoilla on todella mahdollisuus lunastaa paikkansa kansallisella kilpailukartalla. Vaikutukset ovat positiivisia niin markkinointinäkyvyyden kuin aluetaloudenkin näkökulmasta.

Ennen kaikkea tapahtumalla on mahdollisuus lunastaa paikkansa kaupunkilaisten omana tapahtumana, jonne tullaan nauttimaan urheilusta ja ulkoilmasta sekä kauniista luonnostamme – myös laajemmin Lapin alueelta. Olympiavoittajien ja -mitalistien näkeminen omassa kotikaupungissa innostaa ja kannustaa isoa junioriurheilijoiden joukkoa omalla urheilijan polulla.

Ounasvaaran Hiihtoseura ry
Hiihtomajantie 4 B
96400 Rovaniemi
Y-tunnus 0192403-7

Tukihakemus

2

10.2.2023

Tapahtuman ympärillä oli myös maastossa erittäin hyvää urheilutunnelmaa. Holmenkollenin kaltaista urheilutunnelmaa leireineen ja nuotioineen ei Suomessa valitettavasti ole viime vuosina nähty Ounasvaaran Talvikisaviikonlopun mittakaavassa missään muualla.

Uskomme siihen, että säännöllisesti järjestettynä Ounasvaaran Talvikisat voivat koota latujen varteen ja Rovaniemelle laajemmin merkittävän yleisön. Olennaista on ennakoitavuus tapahtuman taloudellisen kestävyuden näkökulmasta.

2. Kuvaus järjestettävästä tapahtumista

Ounasvaaran Hiihtoseura järjestää kilpailukaudella 2022-2023 Ounasvaaran Talvikisat, jotka pitää sisällään maastohiihdon Suomen cupin finaaliiviikonlopun sekä mäkihypyn ja yhdistetyn SM-kisat 14-16.4.2023. Ounasvaaran Hiihtoseuran piti järjestää kauden aikana myös Skandinavia Cupin osakilpailu, mutta se jouduttiin pakkasen takia perumaan.

Suomen Cup puolestaan on kotimainen maastohiihdon kilpailusarja, jota on järjestetty kaudesta 2011–2012 lähtien suomalaisille hiihtäjille. Maastohiihdon Suomen Cupiin lasketaan mukaan myös SM-hiihdot. Kilpailusarjaa järjestää Suomen hiihtoliitto yhdessä kilpailupaikkakuntien hiihtoseurojen kanssa.

Suomen Cupin kilpailuihin voivat osallistua kaikki suomalaisen hiihtolisenssin omaavat urheilijat, sekä Suomen hiihtoliiton jäsenesurat. Kilpailusarja antaa näyttöpaikkoja maajoukkuepaikoista taisteleville urheilijoille sekä tuo kansallisen tason urheilijoille ja seuroille parempaa näkyvyyttä. Yleisradio on televisioinut alusta asti kaikki Suomen Cupin kilpailut.

Rovaniemellä järjestettävä osakilpailu pidetään 15-16.4.2023. Kilpailu toimii samalla myös Suomen Cupin finaaliiviikonloppuna. Tapahtuma toimisi jatkumona uudelleen käynnistetyille Ounasvaaran Talvikisaperinteelle. Suomen Cupin finaaliiviikonlopun osalta tavoitteemme on pitää kiinni kevään loppuun ajoittuvasta järjestämisajankohdasta.

Mäkihypyn ja yhdistetyn SM-kisat puolestaan ovat kauden kotimainen kärkitapahtuma lajeissa ja niiden kautta Suomen parhaat urheilijat saapuvat Rovaniemelle kilpailemaan.

3. Tapahtuman vaikuttavuus

Ounasvaaran Talvikisoilla on merkittäviä suoria ja epäsuoria vaikutuksia Rovaniemen alueelle. Vaikutukset voidaan jakaa aluetaloudellisiin vaikutuksiin ja näkyvyysvaikutuksiin. Edelleen jakoa voidaan tehdä esimerkiksi näkyvyysvaikutuksen osalta kotimaan näkyvyyteen ja kansainväliseen näkyvyyteen.

Merkittävin tekijä näkyvyysvaikutuksen taustalla on suora televisiointi Ylen kanaville sekä Viaplaylle. Vuonna 2022 Ounasvaaran Talvikisojen nimellä järjestettyä Suomen Cupin finaalia sekä kolmen lajin SM-kisaa seurasi Finnpanelin tilaston mukaan TV:n välityksellä parhaimmillaan yli 870 000 katsojaa, keskimääräisen katsojaluvun ollessa 500 000.

Katsojamääriä ja niiden vaikutusta Rovaniemen kaupungille voi suhteuttaa esimerkiksi niihin näyttökertoihin, joita jokaisen lähetyksen alussa näytetty Rovaniemen 25 sekunnin mainosvideo sai. Tämän lisäksi suoraan kaupungin näkyvyyttä edisti Rovaniemen mainokset kisa-alueella ja ladun varressa sekä kaupungin esittelypiste ja näkyvyys sosiaalisessa mediassa. Kilpailutapahtumien aikana lähetyksessä esitettiin myös lukuisia tunnelmapaloja ja maisemakuvia, jotka osaltaan edistivät kaupungin myönteisen imagon rakentumista talviurheilukaupunkina.

10.2.2023

Tieteellisiä tutkimuksia urheilutapahtuman taloudellisesta merkityksestä on tehty hyvin vähän. Yksi harvoista ja Ounasvaaran Talvikisojen kanssa parhaiten verrannollinen tutkimus tarkasteli Kalevan kisojen talousvaikutuksia. Tutkimuksessa tehdyssä laskelmassa (Ryhänen 2020) arvioitiin, että kisapaikkakunnan ulkopuolelta kisiin saapuvan henkilön tuoma rahamäärä paikkakunnalle asettuu 86,50 ja 101,50 euron välille per tapahtumapäivä.

Tässä tutkimuksessa osoitettujen lukujen valossa arvioituna voidaan todeta, että Ounasvaaran Talvikisoilla tulee olemaan merkittäviä vaikutuksia aluetalouteen. Esimerkiksi viime kevään kisojen pohjalta voidaan arviona esittää seuraavaa.

Kisatapahtumassa oli kaikkiaan noin 450 urheilijaa. Voidaan olettaa maltillisesti, että yhtä urheilijaa kohti paikalla oli 0,25 huoltajaa eli yhteensä 112 henkilöä huoltotehtävissä. Katsojia paikalla oli 4500.

Urheilijoista ja huoltajista 85 prosenttia saapui paikkakunnalle Rovaniemen ulkopuolelta. Katsojien osalta ulkopaikkakuntalaisia oli arviolta 25%, eli $478 + 1125 = 1603$ ulkopaikkakuntalaista tapahtumavierailijaa. Näin laskettuna tapahtumavieraiden talousvaikutus paikkakunnalle on vähintään 221 354-259 739 euroa, olettaen, että tapahtumavierailijat viettivät tapahtumassa vain yhden päivän ja urheilijat koko viikonlopun.

Tämän lisäksi tapahtuman tulot seuralle sekä kisajärjestelyjen hankinnat Rovaniemellä muodostavat merkittävän osan taloudellisesta vaikuttavuudesta. Yhteenlaskettuna tämä summa on noin 160 000 euroa.

Hyvin suuntaa antavasti voidaan siis arvioida, että Ounasvaaran Talvikisojen vaikutukset aluetaloudelle olivat yhteensä noin 381 354-419 739 euroa. Ounasvaaran Talvikisojen ajankohdasta johtuen on otettava huomioon myös se, että tapahtuma ajoittui matkailusesongin ulkopuolelle ja siten taloudelliset vaikutukset olivat entistä merkittävämpiä.

Tämä summa on kuitenkin hyvin varovaisesti arvioitu. Esimerkiksi Tilastokeskuksen mukaan hotellihuoneen toteutunut keskihinta huhtikuussa 2022 Lapissa oli 129 euroa vuorokaudelta (Tilastokeskus 2022). Laskelmassa oletettiin myös, että ulkopaikkakuntalaiset kisavieraat viettivät tapahtumassa vain yhden päivän. Laskelmassa ei myöskään tehty erottelua ulkomaisten kisavieraiden taloudellisista vaikutuksista, jotka tilastojen valossa ovat kotimaisia suuremmat. Esimerkiksi pelkästään maastohiihtoon osallistui ulkomailta lähes kokonaisuudessaan Kiinan hiihtomaajoukkue.

Vaikuttavuusarvioon ei laskettu myöskään paikkakuntalaisten kulutusta, muuten kuin kisatapahtumassa. Voidaan kuitenkin olettaa, että kaupungin palveluiden kulutus myös paikkakuntalaisten, etenkin kaupungin keskustan ulkopuolelta saapuvien osalta näkyy keskimääräistä suurempana palveluiden kysyntänä.

Esitettyjen lukujen valossa voidaan perustellusti olettaa, että Ounasvaaran Talvikisat tuottaa Rovaniemen aluetalouteen vähintään 500 000-700 000 euron taloudellisen vaikutuksen. Taloudellista vaikutusta arvioidessa on huomioitava se, että myös 2023 keväällä Talvikisojen järjestämisajankohta pidentää osaltaan matkailusesonkia huhtikuulle ja on siten myös kaupungin näkökulmasta otollinen, sillä se pidentää talvimatkailun kautta ja tuo Rovaniemelle ihmisiä, jotka eivät välttämättä muussa tapauksessa suuntaisi tänne.

Tämän lisäksi vaikuttavuutta arvioidessa tulee huomioida merkittävä näkyvyysvaikutus.

4. Yhteenveto

Ounasvaaran Talvikisat edistävät Rovaniemen kaupungin näkyvyyttä ja kehittävät kaupungin imagoa. Kilpailuilla on merkittävä kansallinen vaikutus, osallistujista merkittävän osan saapuessa Rovaniemelle ulkomailta. Tapahtumilla on tärkeä vaikutus myös aluetalouteen.

Kilpailujen järjestämisestä aiheutuu taustaorganisaatiolle merkittäviä pakollisia kuluja, joiden kattamisessa haettava tapahtumine järjestämistuki on välttämättömässä roolissa. Ilman sitä, tapahtumia on hyvin vaikea saada taloudellisesti kannattaviksi.

Rovaniemellä on juuri nyt hyvä maine osaavana ja tasokkaana kisatapahtumien järjestämispaikkakuntana. Olosuhteita halutaan hyödyntää. Olisi myös erittäin tärkeää, että uudelleen henkiin herätetty Ounasvaaran Talvikisaperinne saa jatkoa.

Haettava 8000 euron tukisumma on tapahtuman taloudelliselle kannattavuudelle täysin välttämätön, sillä kisoihin liittyvä pakollinen tilapäisinfran rakentaminen vaatii resursseja yhdessä järjestämisluvan kanssa. Haettava summa käytetään kattamaan Suomen Hiihtoliiton järjestämislupamaksu yhdessä Visit Rovaniemen tapahtumalle osoittaman 7000 euron tuen kanssa.